



Poznań, dnia 24 lipca 2009 roku

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

WN.I-4.0911-284/09



ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

orzekam

nieważność uchwały Nr XXXIX/203/09 Rady Gminy Kaźmierz z dnia 29 czerwca 2009 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Kaźmierz - ze względu na istotne naruszenie prawa.

UZASADNIENIE

W dniu 29 czerwca 2009 roku Rada Gminy Kaźmierz podjęła uchwałę Nr XXXIX/203/09 w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Kaźmierz.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 8 lipca 2009 roku.

Uchwałę podjęto na podstawie przepisu art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zmianami).

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Rada Gminy Kaźmierz podejmując uchwałę Nr XXXIX/203/09 w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Kaźmierz w §1 ust. 2 ustaliła opłatę miesięczną w wysokości 100 złotych płatną od dnia 1 września 2009 roku za świadczenia publicznych przedszkoli samorządowych, wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego. Zgodnie z przepisem §2 opłata ta jest przeznaczona na pokrycie kosztów przygotowania posiłków i nie obejmuje ona kosztów produktów użytych do przygotowania posiłków oraz kosztów zajęć dodatkowych.

Zgodnie z powołanym art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych pobiera się opłaty w wysokości określonej uchwałą organu stanowiącego gminy. Z mocy ustawy zwolnione z opłat (bezpłatne) są świadczenia nauczania i wychowania w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego, co stanowi jedną z cech przedszkola o charakterze publicznym (art. 6 pkt 1 ustawy). Dodatkowo według § 10 ust. 2 pkt 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia MEN z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (DzU nr 61, poz. 624 ze zm.), czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego jest nie krótszy niż 5 godzin dziennie. Należy przy tym podkreślić, że opłaty za świadczenia przedszkoli mają charakter cywilnoprawny, a zatem zastosowanie ma w tym przypadku zasada ekwiwalentności świadczeń zgodnie z którą opłatę

wnosi się za konkretne świadczenia przekraczające podstawę programową i w relacji do konkretnych kosztów świadczenia usług wykraczających poza podstawę programową wychowania przedszkolnego (wyrok WSA z 24 września 2008 r., sygn. akt III SA/Wr 358/08). Zatem rodzice bądź opiekunowie prawni będą obowiązani do poniesienia opłaty w takiej części, w jakiej odpowiada to zakresowi świadczeń, z jakich skorzystało dziecko (rodzaj świadczenia, ilość – np. według stawki godzinowej). Tymczasem Rada Gminy Kaźmierz w §1 ust. 2 badanej uchwały wprowadziła opłatę miesięczną za świadczenia przedszkola w zakresie prowadzenia zajęć opiekuńczo – wychowawczych przekraczających podstawę programową wychowania przedszkolnego. Opłata nie została bowiem uzależniona od zakresu świadczeń przedszkola, z jakich korzysta konkretne dziecko, tj. od czasu przekraczającego podstawę programową, w którym dziecko korzysta z zajęć opiekuńczo – wychowawczych oraz od zajęć dodatkowych, z których dziecko korzysta. Zgodnie z kwestionowanym fragmentem uchwały w przedszkolu prowadzonym przez Gminę Kaźmierz ma obowiązywać stała całodzienna stawka za pobyt dziecka w przedszkolu, o ile jego pobyt przekracza 5 godzin dziennie, niezależnie od tego ile czasu poszczególne dziecko faktycznie przebywa w przedszkolu i z jakich świadczeń korzysta.

Powinność precyzowania przez rady gmin świadczeń udzielanych przez przedszkola i wysokości opłat odpowiadających każdemu z tych świadczeń jest oczywista dodatkowo z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze dlatego, że tylko w ten sposób można zweryfikować, czy opłatą nie są objęte świadczenia bezpłatne zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy oświatowej, do którego to przepisu ustawodawca odesłał w ramach delegacji z art. 14 ust. 5. Zakres takich bezpłatnych świadczeń wyznaczony jest przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2002 r. Nr 51, poz. 458 ze zm.) Obowiązek organizowania w tym zakresie bezpłatnego nauczania i wychowania oznacza, że gmina nie może pobierać od rodziców (opiekunów) dzieci korzystających z przedszkoli publicznych opłat za zajęcia, które mieszczą się w ramach wyznaczonych w załączniku Nr 1 do wspomnianego rozporządzenia MENiS. Opłaty mogą zatem dotyczyć wyłącznie świadczeń w załączniku tym nie wymienionych (np. za wyżywienie dzieci czy też naukę języków obcych). Drugi powód, dla którego istnieje potrzeba konkretyzowania - w uchwałach podejmowanych na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty – odpłatnych świadczeń przedszkoli (a także wysokości samych opłat w stosunku do każdego z takich świadczeń dodatkowych), to czytelność usług opiekuńczo-wychowawczych i odpowiadający im cennik, co ma niebagatelne znaczenie dla rodziców (opiekunów) dziecka przy wyborze poszczególnych świadczeń dodatkowych (odpłatnych) odpowiadających jego potrzebom oraz ich możliwościom zarobkowym i majątkowym. Gmina powinna więc szczegółowo wykazać, za jakiego rodzaju świadczenia opłata jest żądana oraz co składa się na opłacane świadczenie.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Kaźmierz
2. Wójt Gminy Kaźmierz.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI


Piotr Florek